

PIEKSÄMÄKI

Elämäsi asemapaikka

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKISTRATEGIA

Kaupunginhallitus 9.3.2026

Kaupunginvaltuusto 16.3.2026

Kaupunkistrategian rakenne

- ☞ Taustaa
- ☞ Strategian sisältö tiivistettynä
- ☞ Strateginen arvopohja
- ☞ Olemassaolon tarkoitus (missio)
- ☞ Tavoiteltava tulevaisuudentila (visio)
- ☞ Voitettavat taistelut ja voittamisen varmistavat toimenpiteet
- ☞ Elinkeinopoliittiset painopisteet ja painopistekohtaiset tavoitteet
- ☞ Strategian toteuttaminen ja toteutumisen seuranta
- ☞ Keskeisimmät kaupungin kehitystä kuvaavat onnistumisen mittarit

Taustaa

Pieksämäki on kaunis puistokaupunki upeine vesistöineen, joka sijaitsee logistisilta mahdollisuuksiltaan erinomaisessa paikassa. Rautatie- ja tieliikenneyhteydet, sähköverkot sekä useiden isompien kaupunkien läheisyys ja kolmen maakunnan risteyskohta voidaan nähdä kaupungin erityisenä vahvuutena. Pieksämäelle on keskittynyt vienti- ja teknologiateollisuutta, sosiaali- ja terveysalan työpaikkoja sekä lisääntyvissä määrin puhtaan energian investointeja.

Pieksämäen kaupungin tuottamat peruspalvelut ovat hyvällä tasolla. Liikunnan, kulttuurin ja vapaa-ajan mahdollisuudet ovat moninaiset. Koulut ja varhaiskasvatus toimivat hyvin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön on panostettu yhdessä muiden toimijoiden kuten yhdistysten ja hyvinvointialueen kanssa. Pieksämäellä voi elää hyvän elämän arkea.

Pieksämäen elinvoima on kuitenkin MDI:n EVP--indeksillä mitattuna Etelä-Savon kunnista jaetulla toiseksi heikoimmalla sijalla. Pieksämäen EVP-kokonaisindeksi oli 35,5 vuonna 2025. Kunnan elinvoimaindeksi oli 36,4 ja vetovoima- ja pitovoimaindeksi puolestaan 34,6. Molemmat indeksit olivat heikkoja. EVP-indeksi on kehitetty tukemaan kuntien strategiatyötä ja tilannekuvan seurantaa ja se sisältää 10 + 10 avainmuuttujaa, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa aikasarjatietoa.

Haasteina Pieksämäellä nähdään väestön huoltosuhteen kasvu, syntyvyyden lasku, kaupunkikeskustan vetovoiman säilyttäminen, riittävän monialainen ja tasoinen koulutustarjonta sekä myös maaseutualueiden ja vapaa-ajanasutuksen kattavat nopeat tietoliikenneyhteydet. Lisäksi kuntien talousnäköymät ovat yleisesti hyvin epävarmat. Valtionosuudet vähenevät ja ulkopuolisen rahoituksen osuuden merkitys on täten voimakkaasti kasvava.

Strategian sisältö tiivistettynä

TAVOITELTAVA TULEVAISUUDENTILA (visio):

Vuonna 2040 Pieksämäki on rohkeasti uudistunut elinvoimainen seutukaupunki, joka tunnetaan kestävästä kehityksestä, turvallisesta arjesta ja yrittäjyystävällisyydestä.

Taistelut, jotka on voitettava (MWB)

Talouden tasapainoisuus ja investointikyky

Hyvinvoinnin ja terveyden edistyminen

Rohkeus uudistua ja kehittää ketterästi

Väestökehityksen kääntäminen tasapainoon

Vetovoimainen toisen asteen koulutustarjonta

Aktiivinen rajoja poistava yhdessä tekeminen

Elinkeinopoliittiset painopisteet ja painopistekohtaiset tavoitteet

OLEMASSAOLON TARKOITUS (missio):

Hyvän elämän mahdollistaminen – läpi elämänkaaren.

Strateginen arvopohja

TURVALLISUUS

YHTEISTYÖ

ROHKEUS

Strateginen arvopohja

TURVALLISUUS

- Kaupungin oma toiminta on turvattu kaikissa tilanteissa ja Pieksämäellä jokainen voi elää turvallisesti ja kohdata toisensa kunnioittavasti ja avoimesti

YHTEISTYÖ

- Pieksämäki rakentuu yhdessä tekemisestä ja toistemme tukemisesta yli rajojen monitoimijaisesti kunta- ja maakuntatasolla sekä kansainvälisesti

ROHKEUS

- Uskallamme ennakoida muutoksia, uudistua aktiivisesti ja kehittää ketterästi

Olemassaolon tarkoitus (missio)

Hyvän elämän mahdollistaminen – läpi elämänkaaren.

Pieksämäki toimii alustana turvalliselle arjelle, kasvulle ja kehittymiselle. Kaupunki ei vain tuota palveluita, vaan luo elinvoiman edellytyksiä, vahvistaa osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta sekä tukee terveyttä ja hyvinvointia.

Tavoiteltava tulevaisuudentila (visio)

Vuonna 2040 **Pieksämäki** on rohkeasti uudistunut elinvoimainen seutukaupunki, joka tunnetaan kestävästä kehityksestä, turvallisesta arjesta ja yrittäjäystävällisyydestä.

Voitettavat taistelut ja voittamisen varmistavat toimenpiteet 2035 mennessä

1. Talouden tasapainoisuus ja investointikyky

- ☞ Elinkeinopoliittisen ohjelman työllisyyttä ja elinvoimaa edistävät toimenpiteet
- ☞ Konserniohjauksen ja konsernitasoisen talouden tarkastelu
- ☞ Pidemmän aikavälin investointisuunnittelu suhteessa kaupungin kantokykyyn ja käyttötalouden pitäminen tasapainossa
- ☞ Hankintaosaamisen vahvistaminen ja prosessien sujuvoittaminen

2. Väestökehityksen kääntäminen tasapainoon

- ☞ Elinkeinopoliittisen ohjelman vetovoimaa edistävät toimenpiteet
- ☞ Rohkea asukashankinnan resurssointi ja toteuttaminen
- ☞ Uudenlaisten asumismuotojen innovointi yhteistyössä sijoittajien ja rakentajien kanssa
- ☞ Maahanmuuttoon ja kotouttamiseen panostaminen
- ☞ Edunvalvontatyö ja investointihankkeet verkkoyhteyksien parantamiseksi

Voitettavat taistelut ja voittamisen varmistavat toimenpiteet 2035 mennessä

3. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Hyvinvointisuunnitelman toimialakohtaiset toimenpiteet
- Liikunta-, kulttuuri- ja sivistyspalvelujen tarjonnan turvaaminen
- Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa
- Palvelujen saatavuuden turvaaminen myös kylillä

4. Vetovoimainen toisen asteen koulutustarjonta

- Oman lukion toiminnan ja kaksoistutkintojen kehittäminen ja resursointi
- Yritysten ja oppilaitosten yhteistyön tukeminen
- Osaamisen pyöreän pöydän kokoontumisten vakiinnuttaminen
- Edunvalvonnan, omistajaohjauksen ja yhteistyörakenteiden vahvistaminen

Voitettavat taistelut ja voittamisen varmistavat toimenpiteet 2035 mennessä

5. Rohkeus uudistua ja kehittää ketterästi

- ☞ Kaupungin konsernirakenteen läpikäynti ja uudistaminen
- ☞ Päätöksenteon sujuvoittaminen hallintosäännön, valtuuston toimintakulttuurin ja valtuustosopimuksen avulla
- ☞ Hankkeiden suunnittelu- ja rahoitushakuosaamisen vahvistaminen

6. Aktiivinen rajoja poistava yhdessä tekeminen

- ☞ Henkilöstö on voimavara ja strategian toteuttaja
- ☞ Keski-Savon kuntien yhteistoiminnan vahvistaminen
- ☞ Osaamis- ja tilaresurssiyhteistyön kehittäminen kumppaneiden kanssa
- ☞ Monialaisten toimintamallien ja foorumien luominen ja pilotointi
- ☞ Yhteisestä tekemisestä viestiminen Pieksämäki yhdessä -brändin kautta

Elinkeinopoliittisen ohjelman painopisteet ja painopistekohtaiset tavoitteet

Kehittyvä kaupunkikuva ja vahva viestintä	Puhtaan energian hankkeet ja uudistuva teollisuus	Osaaminen, työpaikat ja innovaatiot	Yritystoiminnan mahdollisuuksien edistäminen ja kasvu
<ul style="list-style-type: none">€ Asumisen edistäminen€ Kaupunkikeskustan kehittäminen ja vetovoiman lisääminen€ Tapahtumamatkailun edistäminen€ Sujuva päätöksenteko ja vaikuttava viestintä	<ul style="list-style-type: none">€ Puhtaan siirtymän työllistävät investoinnit€ Pieksämäki tunnetaan puhtaan energian kaupunkina€ Investointeja tukeva, ennakoiva maanhankinta ja kaavoitus	<ul style="list-style-type: none">€ Osaamisen kehittäminen oppilaitosten, korkeakoulujen ja yritysten yhteistyöllä€ Työpaikkamäärän lisääminen€ Uuden luominen innovaatioiden kautta	<ul style="list-style-type: none">€ Monimuotoiset ja kohdennetut yrityspalvelut€ Yrityskannan ja liikevaihdon kasvattaminen€ Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen€ Suomen yrittäjyystävällisin seutukaupunki

Strategian toteuttaminen ja toteutumisen seuranta

- Viranhaltijat ottavat strategian huomioon valmistelutyössä ja jalkauttavat strategian kaupunkiorganisaatioon yhdessä henkilökunnan kanssa. Vastuualueilla määritellään, miten kaupungin arvot näkyvät toimialan arjessa ja käytännön työssä
- Päätöksentekijät huolehtivat siitä, että kaupungin päätökset pohjautuvat strategiaan
- Talousarviossa määritetään kunakin vuonna tietyt edistettävät tavoitteet aikatauluineen ja mittareineen
- Talousarvion seurannan ja tilinpäätöksen yhteydessä kuvataan, miten strategian sisältöjä on eri vastuualueilla toteutettu
- Kevätkaudella 2028 sekä uuden valtuustokauden alussa tehdään tarkastelu, jossa huomioidaan toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset ja tehdään tarvittavat tarkennukset strategian sisältöön

Strategian ja elinkeinopoliittisen ohjelman toteuttamisen aikajana

☞ Päätetään talousarvion yhteydessä.

Keskeisimmät kaupungin kehitystä kuvaavat onnistumisen mittarit

- Asukasluku
- Nettomuutto
- Verokertymä
- Velka/asukas
- Vuosikate/poistot

- Työttömyysaste
- Työpaikkojen määrä
- Aloittaneet/lopettaneet yritykset
- Hyvinvointikertomus

